

Od: Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>
Odoslané: pondelok 3. októbra 2022 7:38
Komu: oszp.IL@minv.sk
Kópia: tkac.jan@gmail.com
Predmet: OU-IL-OSZP-2022/001301-035 (EIA: Rekonštrukcia cesty I/61 Nová Dubnica - Dubnica nad Váhom)

Odvolanie voči rozhodnutiu Okresného úradu Ilava zo zisťovacieho konania č. OU-IL-OSZP-2022/001301-035

Voči rozhodnutiu Okresného úradu Ilava zo zisťovacieho konania č. OU-IL-OSZP-2022/001301-035 zo dňa 26.09.2022 (<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/modernizacia-vybranych-usekov-ciest-i-triedy-2-etapa-v-za-tn-kraji-rek-1>) sa odvolávame, nakoľko sa domnievame o jeho nezákonnosti z nasledovných dôvodov:

- Podmienka č.10 je neurčitá; ostatné podmienky rozhodnutia sú formulované kategoricky a teda určito – je potrebné dodržať, zrealizovať, preukázať. V prípade podmienky č.10 je však uložená len voľne – zvážiť, pričom nie je špecifikované, čo to znamená „zvážiť“ a akým spôsobom sa bude v následných povoľovacích konaniach preukazovať. Bude stačiť, že SSC napíše, že „zvážilo ale neakceptuje“, či bude potrebné uviesť podrobnú argumentáciu, ako zvažovalo a s akým výsledkom? Najmä ak vo vyhodnotení uvádza, že pre cestnú zeleň (okopírovaním vyjadrení SSC) nie je údajne priestor? Čo je potom potrebné zvažovať? Buď nech si okresný úrad stojí za svojim rozhodnutím a úradník ide s kožou na trh alebo nech vykoná poriadne zisťovanie.

Klimatická kríza je skutočnosťou; SSC má metodiku na realizáciu vegetačných úprav, ktoré sú v zmysle cestného zákona cestnou zeleňou; máme za to, že je možné už v zisťovacom konaní určiť charakter cestnej zelene, ktorá sa má realizovať – navrhujeme cestné rigoly formou dažďových záhrad, ktoré budú realizovať odvod dažďových vôd a zároveň cestných alejí.

Poukazujeme pri tom na „odpovede k pripomienkam ZDS Bratislava“, bod č.1: Projektová dokumentácia je podľa odôvodnenia spracovaná v zmysle platných zákonov, noriem a ostatnej legislatívy pre projektovanie dopravných stavieb; malo by byť preto jednoduché uviesť konkrétny spôsob vegetačných úprav podľa príslušných Technických podkladov, ktoré uvádzajú niekoľko rôznych spôsobov zakladania cestnej zelene.

Takáto všeobecná podmienka je obsahovo prázdna, lebo z nej nič nevyplýva a to najmä v spojení s odôvodnením.

- Napadnuté rozhodnutie neuvádza vymenovanie ktoré kritériá podľa prílohy č.10 k zákonu EIA boli základom rozhodnutia podľa §29 ods.3 zákona EIA, t.j. neuviedol ktoré environmentálne vplyvy boli tými primárnymi na základe ktorých sa rozhodovalo o ďalšom (ne)posudzovaní. Napadnuté rozhodnutie je tak arbitrárne, svojvoľné a nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

Z ďalšieho odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že sa úrad vôbec nezaoberal kritériom posúdenia iných nadväzujúcich činností, konkrétne pripravovaného mestského bypassu, resp. mestského obchvatu, ku ktorému smerovali najmä pripomienky Ing. Pekárkovej.

- „Odpovede k pripomienkam“ sú okopírované vyjadrenia navrhovateľa; rozhodnutie tak nespĺňa charakteristiku §20a zákona EIA, kedy je vyhodnotiť akceptovanie resp. neakceptovanie pripomienok úrad a nie navrhovateľ.
- Z vyhodnotenia pripomienky č.1 Ing. Pekárkovej vyplýva, že úrad vecne nesprávne vyhodnotil túto pripomienku a teda postupoval v rozpore s §3 ods.4 správneho poriadku; pripomienka smerovala k vyhodnoteniu kumulatívnych a synergických vplyvov na iné existujúce či pripravované projekty, ktoré sú v prevádzkovej aj priestorovej súvislosti s predmetnou stavbou a tak mal úrad vyhodnotiť túto požiadavku ako kritérium I.2 prílohy č.10 k zákonu EIA.

Naproti tomu úrad vyhodnocoval uvedenú pripomienku len z toho hľadiska, či si navrhovateľ objednal túto zložku od spracovateľa EIA. Keďže táto otázka nebolo odborné vyhodnotená, je to dôvod pre zrušenie rozhodnutia aj pre rozhodnutie o ďalšom posudzovaní.

Uvedené je závažné, nakoľko vzhľadom na financovanie z fondov EÚ sa po ukončení realizácie nebude môcť ďalších 5 rokov do diela zasahovať - vrátane riešenia súvisiacich dopravných napojení.

- Z vyhodnotenia pripomienky č.3 a č.4 Ing. Pekárkovej vyplýva, že úrad nezohľadňoval prípadné zmeny v dopravných potrebách v súvislosti s touto cestou – či nie je objektívna potreba iného šírkového usporiadanie cesty.

Uvedené je závažné, nakoľko vzhľadom na financovanie z fondov EÚ sa po ukončení realizácie nebude môcť ďalších 5 rokov do diela zasahovať - vrátane riešenia súvisiacich dopravných napojení; nie je zrejmé, či sa na dlhší čas nezakonzervuje v skutočnosti nevyhovujúce dopravné riešenie predmetnej cesty.

- Odpoveď SSC na používanie recyklovaných plastov v cestných asfaltoch je neúplná; napríklad v Nemecku sú už vyše dekády štandardne používaným konštrukčným prvkom. Odpoveď SSC preukazuje krátkozrakosť, zaslepenosť, skostnatenosť a uzavretosť štátnej inštitúcie, ktorej jedinou úlohou je prežvať európske financie bez ohľadu na riešenie dopravných či environmentálnych problémov či riešenie samotného dopravného problému.

SSC ide len o to, aby prevádzkové úlohy neboli financované z vlastných zdrojov ale zo zdrojov EÚ, čo je samopochopiteľne nedostatočným vyhodnotením.

Skúsenosti v zahraničí sú už dostatočné, dlhodobé a preukázateľné. Vyhodnotenie je vecne nesprávne.

- Vecne nesprávne boli vyhodnotené aj spôsoby riešenia tzv. dažďových záhrad napr. v stredoch okružných križovatiek; SSC nesprávne uvádza, že by riešili len odvod z povrchového odtoku vôd spadnutých priamo na toto územie. Správne použitie predpokladá, že stredový kruhový ostrovček bude osadený perforovanými obrubníkmi, ktoré umožnia odvod dažďových vôd do stredu okružnej križovatky a umožnia priame vsakovanie vôd z povrchového odtoku.
- SSC uviedlo, že tvrdenia ZDS odkazujúce na jej povinnosti podľa §6 zákona o autorizovaných stavebných inžinieroch a projektantoch pokladá za zastrašovanie a že sa nikdy nevyjadrovali na adresu ZDS negatívne. Uvedené tvrdenia SSC nie sú pravdivé, nakoľko iný projekt, ktorý riešila Žilinská regionálna správa SSC bola v januári tohto roku predmetom ďalšieho mediálneho útoku voči ZDS (napr.: <https://myorava.sme.sk/c/22814784/most-na-orave-mali-opravit-v-roku-2022-v-zozname-ssc-chyba.html>).

Takže ak je niekto zastrašovaný, vyhráža sa mu kriminalizáciou či vyvolávaním všeobecnej nenávisti ľudí z regiónov tak je to predovšetkým ZDS, ktoré musí čeliť neopodstatneným útokom aj zo strany navrhovateľa; ale aj zo strany rezortného ministra či iných politikov, ktorý si zabezpečujú popularitu útokmi na občiansku spoločnosť.

Preto na našom tvrdení, že sa narúša charakter proces EIA v zmysle Európskeho práva osobitne v projektoch rekonštrukcie cestnej siete trváme.

- Neboli vykonané konzultácie podľa §63 zákona EIA, hoci má na ne verejnosť právny nárok. Výklad a uplatňovanie §63 zákona EIA je v rozpore s novelou smernice o EIA č.2014/52/EÚ (https://www.enviroportal.sk/uploads/files/EIA_SEA/Novela-smernice-201192EU-.pdf) v bodoch 23, 29, 34 preambuly a teda úrad vykladal v tomto ohľade §63 zákona EIA v rozpore s účelom a cieľom Smernice o EIA. V dôsledku čl.7 ods.2 Ústavy SR je Smernica o EIA súčasťou vnútroštátneho práva s vyššou právnou silou ako vnútroštátne právo a preto výklad a uplatňovanie zákona musia vždy byť v súlade s účelom a cieľmi a textom platnej Smernice o EIA. V danom prípade úrad účelovo a šikanózne vykladal a uplatnil §63 zákona EIA tak, aby konzultácie neboli vykonané, teda, aby verejnosť nemohla získať potrebné informácie, nemohla priamo vysvetliť svoje stanovisko a postoje a nemohla priamo odborne diskutovať s navrhovateľom; teda tak, aby

verejnosť v rozpore s §3 ods.2 Správneho poriadku nemohla účinne obhajovať svoje práva a záujmy.

Vzhľadom na viacero subjektov verejnosti ako aj viacerých dotknutých obcí bolo nezvolanie konzultácie nesprávnym procesným postupom v rozpore s §21 správneho poriadku; v danom prípade by zvolanie konzultácie určite prispelo k vyjasneniu a prípadnej koordinácii pripomienok. Máme však za to, že v skutočnosti úrad s navrhovateľom riešil iba to, aby sa vydalo rozhodnutie tak, aby to neznamenal pre navrhovateľa v skutočnosti vôbec nič.

Týmto spôsobom vedenia procesu EIA bolo verejnosti znemožnené efektívne sa procesu EIA zúčastniť, zistiť relevantné informácie o životnom prostredí ako aj ovplyvniť výsledok projektu.

- Novelou vodného zákona sa od 1.januára 2022 sa v §73 ods.21 (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/364/20220801.html#paragraf-73.odsek-21>) sa uložil nový povinný podklad rozhodnutia zo zisťovacieho konania a to stanovisko §16a ods.1 vodného zákona (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/364/20220801.html#paragraf-16a.odsek-1>), o ktoré mal pred začatím zisťovacieho konania požiadať navrhovateľ a mala byť podkladom rozhodnutia. To sa nestalo a tak nebol v konaní zohľadnený povinný podklad zisťovacieho konania a neboli zákonom prikázaným spôsobom vyhodnotené vplyvy na životné prostredie; vinu má ako navrhovateľ, ktorý o toto záväzné stanovisko nepožiadala ako aj úrad, ktorý netrval na jeho predložení. V konečnom dôsledku tak bolo rozhodnutie vydané v rozpore s §32 ods.1 správneho poriadku na základe neúplného zistenia skutkového stavu prejednávanej veci.
- a) Úrad si nezistil úplne a presne skutkový stav veci minimálne v rozsahu skutočností opísaných v predchádzajúcich bodoch a teda porušil §32 ods.1 správneho poriadku (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1967/71/20180901.html#paragraf-32.odsek-1>).

Neúplnosť a nepresnosť zistenia skutkového stavu následne spôsobuje vecne nesprávne rozhodnutie, čo je rozpor s §3 ods.4 správneho poriadku. Podľa §3 ods.4 správneho poriadku (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1967/71/20180901.html#paragraf-3.odsek-4>) je úrad povinný na základe úplného a presného zistenia skutkového stavu vybaviť vec nielen zákonne ale aj vecne správne. Vecná správnosť rozhodnutia zo zisťovacieho konania je teda súčasťou jeho zákonnosti.

- b) Navrhovateľ má povinnosť poznať dôsledky svojej činnosti na životné prostredie (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-18.odsek-1>) a má povinnosť ich vyhodnotiť procesom zisťovacieho konania podľa zákona EIA (shorturl.at/dGIJ3 a shorturl.at/CIKV4); úrad mal povinnosť podľa §3 ods.1 správneho poriadku (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1967/71/20180901.html#paragraf-3.odsek-1>) povinnosť dôsledne dbať na plnenie týchto povinností. Navrhovateľ (resp, ním poverená osoba v zisťovacom konaní) si svoju povinnosť podľa uvedených právnych povinností nespĺnila a úrad si nespĺnil povinnosť dôsledne na týchto povinnostiach dbať.

ZDS ako ekologická organizácia si plní svoju povinnosť podľa §19 zákona o životnom prostredí (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-19.odsek-1>) upozorniť na ohrozenie životného prostredia spočívajúce v nedostatočnom vyhodnotení vplyvov na životné prostredie ako aj v nedostatočnej a nesprávnej aplikačnej praxi úradu.

Úrad bez výhrad akceptoval neochotu navrhovateľa dosahovať účel a cieľ zákona EIA podľa §2 písm.a a písm.d (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-2>) tým, že abdikoval na povinnosť uložiť ďalšie opatrenia navrhovateľovi, ktorými by sa zabezpečila vysoká úroveň ochrany životného prostredia, hoci na to ZDS upozornil a hoci navrhol konkrétne opatrenia v tomto smere.

Úrad tak súčasne porušil poslednú časť §3 ods.1 správneho poriadku (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1967/71/20180901.html#paragraf-3.odsek-1>) dôsledne vyžadovať od navrhovateľa ako účastníka konania plnenie jeho povinností, pričom povinnosť v tomto smere mu vo všeobecnosti ukladá §17 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17>).

[predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17](https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17)). Úrad vo svojej podstate nezákonným spôsobom umožňuje navrhovateľovi bez zodpovednosti porušovať environmentálne povinnosti.

Všeobecné nedostatky konania EIA s následkom jeho nezákonnosti z dôvodu porušovania základných občianskych práv:

- Podľa §2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-2>) je účelom zisťovacieho konania „a) včasne a účinne zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia a prispieť k integrácii environmentálnych aspektov do prípravy a schvaľovania strategických dokumentov so zreteľom na podporu trvalo udržateľného rozvoja; b) zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaného strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie; c) objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom; d) určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia; e) získať odborný podklad na schválenie strategického dokumentu a na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.“

Máme za to, že tento cieľ a účel zisťovacieho konania sa zabezpečiť nepodaril a to najmä pre formalistické plnenie zákonných povinností, ktoré vo svojej podstate mali len odstrániť zákonnú prekážku ďalšieho povoľovania (§38 ods.3 v spojení s §29 ods.12 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie) a nie zabezpečiť plnenie účelu a cieľov zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžd/1/2010 zo dňa 21. júna 2011

(<http://www.ulpianus.sk/public/files/12441.pdf>) nemožno opomenúť skutočnosť, že verejná správa je službou verejnosti a základné pravidlá správneho konania uvedené v §3 Správneho poriadku vychádzajú zo systému prameňov práva (predovšetkým ústava, zákony vrátane právnej úpravy založenej právom Európskych spoločenstiev resp. upravenej medzinárodnými zmluvami) i keď sú formulované viac všeobecným spôsobom, je potrebné v praxi interpretovať v duchu európskeho štandardu všeobecných požiadaviek na kvalitu postupov a činnosti verejnej správy súhrnne označovaných ako princípy „dobrej správy“ (Good Governance, Good Administration) a to aj preto, že slovenské právo (a v jeho rámci aj environmentálne právo) je súčasťou európskeho právneho systému, majúceho základ v literatúre, judikatúre európskych inštitúcií a niektorých dokumentoch najmä Rady Európy (najmä odporúčania a rezolúcie Výboru ministrov Rady Európy) a Európskej únie. Právo na dobrú správu vecí verejných je právom ako podľa Ústavy SR (subsumované pod čl.46 a čl.47) ale aj podľa Charty základných práv občanov Európskej únie a Európskeho kódexu dobrej správnej praxe.

Európsky kódex dobrej správnej praxe (<https://www.ombudsman.europa.eu/sk/publication/sk/3510>) nebol vôbec uplatňovaný, resp. zisťovacie konanie porušilo Kódex v jeho viacerých ustanoveniach, ktoré sa týkajú účasti verejnosti na procesoch posudzovania vplyvov na životné prostredie. Napadnuté rozhodnutie tak nielen porušuje základné občianske právo na priaznivé životné prostredie ([shorturl.at/fgP58](https://www.ombudsman.europa.eu/sk/publication/sk/3510) a [shorturl.at/egmT4](https://www.ombudsman.europa.eu/sk/publication/sk/3510)) a základné občianske právo na úplné informácie o životnom prostredí ([shorturl.at/djqk1](https://www.ombudsman.europa.eu/sk/publication/sk/3510) a [shorturl.at/vx489](https://www.ombudsman.europa.eu/sk/publication/sk/3510)) ale aj základné občianske právo na spravodlivosť ([shorturl.at/cjqux](https://www.ombudsman.europa.eu/sk/publication/sk/3510) a [shorturl.at/FQV28](https://www.ombudsman.europa.eu/sk/publication/sk/3510)) a dobrú správu vecí verejných ([shorturl.at/cghK4](https://www.ombudsman.europa.eu/sk/publication/sk/3510) a [shorturl.at/CDHO6](https://www.ombudsman.europa.eu/sk/publication/sk/3510)) v dôsledku porušenia a/alebo nesprávnej aplikácie práva:

- c) Na stránke projektu (<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/modernizacia-vybranych-usekov-ciest-i-triedy-2-etapa-v-za-tn-kraji-rek-1>) neboli zverejnené predpísané náležitosti podľa §24 ods.1 písm.i zákona EIA (stanoviská dotknutých orgánov, stanoviská verejnosti, doplňujúce informácie). Podľa §24 ods.45 zákona EIA môže podať odvolanie aj ten subjekt, ktorý nebol účastníkom konania. Správne konanie sa riadi zásadou neverejnosti, teda neúčastník konania nevie ani využiť alternatívny spôsob získania týchto informácií. Pre podanie odvolania môžu byť podstatné práve informácie, ktoré nie sú v zámere ale sú podkladom rozhodnutia na základe dokazovania v zisťovacom konaní. Týmto spôsobom sa ipso facto zužuje informovanosť verejnosti o životnom prostredí a znižuje sa možnosť podať odvolanie podľa §24 ods.4 zákona EIA.

§24 ods.1 písm.i zákona EIA tvorí osobitnú právnu normu vo vzťahu k §3 ods.6 správneho poriadku vzhľadom na práva, ktoré sa tým upravujú. Nerieši sa tým nazeranie do spisu pre účastníkov konania, ale zabezpečuje sa tým ústavné právo na informácie pre verejnosť v oblasti životného prostredia tak, ako vyplývajú z čl.45 Ústavy SR, medzinárodnej zmluvy ([https://www.slov-lex.sk/pravne-](https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17)

[predpisy/SK/ZZ/2006/43/20060204](#)) či z európskeho práva (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014L0052&from=sk>) . Všeobecnou právnou normou, ktorá rieši situáciu kde je predmetom konania všeobecný záujem verejnosti a nielen účastníkov konania, je §3 ods.6 správneho poriadku, ktorý ustanovuje povinnosť zverejňovať informácie o takom konaní, ktoré je predmetom záujmu verejnosti.

Osobitným druhom konaní, ktoré sú vždy predmetom záujmu verejnosti je aj konanie o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Osobitným procesným právom, ktoré zákon EIA priznáva aj neúčastníkom konania je napr. právo podať odvolanie podľa §24 ods.4 zákona EIA (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-24.odsek-4>).

Pre účastníka konania sú určené procesné normy nazerania do spisu (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1967/71/20180901.html#paragraf-23>) a vyjadrenia sa k podkladom (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1967/71/20180901.html#paragraf-33>). Tieto práva má však len účastník konania, nie neúčastník a to aj vzhľadom na neverejnosť správneho konania.

Ako sa má verejnosť, ktorá nebola účastníkom konania oboznámiť s podkladmi rozhodnutia? Jedine prostredníctvom procesného inštitútu podľa §3 ods.6 správneho poriadku a jeho osobitnej úpravy v §24 ods.1 písm.i zákona EIA (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-24.odsek-1.pismeno-i>)

Osobitná právna norma však nie je neproblémová, nakoľko pri jej formulácii došlo v legislatívnom procese k nedostatkom pri transpozícii Smernice EIA. Zákon EIA okrem iného transponuje do slovenského právneho poriadku Smernicu o EIA; ktorá používa legálny termín „povolenie“ na označenie rozhodnutia, ktorým sa ukončuje proces EIA. V zákone EIA sú definované 3 druhy rozhodnutia, ktoré zakončujú proces EIA: rozhodnutie o podnete podľa §19, rozhodnutie zo zisťovacieho konania podľa §29 a záverečné stanovisko podľa §37. Všetky uvedené rozhodnutia sú „povolením“ podľa smernice o EIA. Takémuto výkladu nasvedčuje aj §29 ods.12 zákona EIA, ktorým sa odstraňuje zákonná prekážka podľa §38 ods.3 zákona EIA – teda rozhodnutie zo zisťovacieho konania „povoľuje“ ísť v rozhodovacom procese ďalej, resp. „povoľuje“ daný zámer z hľadiska účelu a cieľov zákona EIA. Je nepochybné aj zo systematiky §24 ods.1 zákona EIA, že sa ním sleduje zverejňovanie informácií, ktoré sa týkajú daného procesu EIA; vzhľadom na §38 ods.3 zákona EIA ani nie je možné ani len začať následné konanie o povolení činnosti; preto doslovný gramatický výklad je absurdný (nemožno zverejňovať podklady k ešte neexistujúcemu konaniu) a sám o sebe z tohto dôvodu preukazujúci jeho nesprávnosť.

Ustanovenia §24 ods.1 písm.i zákona EIA je preto potrebné vykladať v tom zmysle, že stanovuje právnu povinnosť príslušnému orgánu zverejniť na webe všetky podklady daného rozhodnutia a že sa jedná o osobitnú právnu normu k §3 ods.6 správneho poriadku.

Úrad takto nekonal s následkom neinformovania verejnosti, ktorá nie je účastníkom konania a tým pádom jej obmedzil znalosti o danom zámere do takej miery, že jej efektívne zmaril možnosť podať odvolanie podľa §24 ods.4 zákona EIA nakoľko nemala dostatočné informácie o tom, na základe čoho úrad vo veci rozhodoval.

- d) **Odmietame deformovaný výklad a uplatňovanie Európskeho práva ako aj zákona EIA, ktoré sú nezlučiteľné so základnými Európskymi hodnotami a základnými zásadami Európskeho správneho práva, nesledujú účel a cieľ zákona EIA podľa §2 a ktoré sú v rozpore s tzv. eurokonformným výkladom zákona popierajúcim Aarhuský dohovor** (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/43/20060204>). V tomto smere sme zaznamenali snahu úradov uplatňovať procesy EIA len ako povinné vyjadrovanie v rámci podkladového rozhodnutia pre následné povoľovacie konanie. Všimli sme si, že v rámci tejto deformácie úrady neobhajujú verejné záujmy životného prostredia, zelenej transformácie a práv verejnosti ale záujmy investorov. V tejto súvislosti je potrebné spomenúť aj diskreditačnú antikampaň ministra hospodárstva, ktorý podľa vlastných slov s európskou legislatívou nesúhlasí, preto sa snažil kriminalizovať ZDS a tak podľa nás poskytnúť zámienku pre šikanózný výkon verejnej správy úradmi a súčasne poskytnúť zámienku pre porušovanie práva v tejto oblasti. **Uvedené je prejavom uplatňovania nesprávneho predpokladu, že ekonomický a hospodársky záujem navrhovateľa má prednosť pred ekologickými záujmami; resp.,**

ekologické záujmy sa musia prispôbiť ekonomickým záujmom ako aj že činnosť žalobcu ako ekologického spolku sa musí prispôbiť a podriaďovať alebo aspoň „nebyť prekážkou“ ekonomických záujmov vedľajšieho účastníka konania. **Takýto spôsob uvažovania je v rozpore so zásadou opatrnosti, ktorá v Európskom práve kladie hierarchiu záujmov presne naopak – ekologické záujmy majú prednosť pred ekonomickými a hospodárskymi resp. ekonomické a hospodárske záujmy sa musia prispôbiť ekologickým.**

Práve neaplikovanie tejto základnej právnej zásady vyplývajúcej z tzv. Lisabonských zmlúv je právnym základom a podstatou systematickej nesprávnosti a nezákonnosti rozhodovania úradov na Slovensku. Zásada opatrnosti vyplýva z čl.4 ods.2 písm.k, čl.11, čl.168 ods.1 a čl.169 ods.1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a prostredníctvom čl.7 ods.2 Ústavy sa stala súčasťou ústavných hodnôt a princípov, ktoré je potrebné na Slovensku aplikovať a z ktorých je potrebné vychádzať aj v zmysle čl.152 ods.4 Ústavy. Aplikácia preferencie ekologických záujmov je teda súčasťou ústavne súladného výkladu a aplikácie práva a úrad z nej musí vychádzať a aplikovať naprieč celým konaním a v každom momente konania a rozhodovania. Opomenutie tejto zásady spôsobilo následné kaskádovité námietky a výhrady k nesprávnosti a nezákonnosti uplatňovania transponovaných európskych právnych predpisov, t.j. k námietkam pre nesprávne uplatňovanie ustanovení zákona EIA; ďalšie odvolacie dôvody je nutné vnímať v tomto kontexte.

Je legitímnym očakávaním občanov Európskej únie, aby sa tento princíp uplatňoval a je súčasťou právnej istoty občanov Európskej únie, že rozhodnutia slovenských úradov budú uvedený princíp nadradenosti ekologických a environmentálnych záujmov rešpektovať, uvádzať do života a naplňovať v bežnej aplikačnej praxi.

Napadnuté rozhodnutie sa tým neriadilo a preto je nezákonné z dôvodu porušenia zásady opatrnosti, zásady legitímnych očakávaní a právnej istoty.

- e) Podľa §29 ods.3 zákona EIA (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-3>) „Ak sa rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, primerane sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods. 4.“

Napadnuté rozhodnutie neobsahuje identifikáciu ktoré kritériá podľa prílohy č.10 k zákonu EIA (<https://shorturl.at/lsABY>) úrad pri rozhodovaní o ďalšom (ne)posudzovaní použil a ako ich vyhodnotil.

Podľa §12 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-12>) „(1) Prípustnú mieru znečisťovania životného prostredia určujú medzné hodnoty ustanovené osobitnými predpismi; tieto hodnoty sa určia v súlade s dosiahnutým stavom poznania tak, aby sa neohrozovalo zdravie ľudí a aby sa neohrozovali ďalšie živé organizmy a ostatné zložky životného prostredia. (2) Medzné hodnoty sa musia určiť s prihliadnutím na možné kumulatívne pôsobenie alebo spolupôsobenie znečisťujúcich látok a činností.“

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že aj pri rozhodnutí o ďalšom posudzovaní či neposudzovaní sa musí vychádzať nie z voľného posúdenia zámeru ale s aplikácie konkrétnych kritérií, pričom na ich vyhodnotenie sa použijú hmotno-právne normy osobitných zákonov, ktoré regulujú ten-ktorý vplyv, či zložku životného prostredia, ktorého sa dané kritérium týka. Podľa čl.2 ods.2 Ústavy SR nesmie byť rozhodnutie úradu svojvoľné ale vždy založené na Ústave a zákonov; týka sa to aj rozhodnutia o ďalšom posudzovaní či neposudzovaní. **V danom prípade neboli nebol výrok rozhodnutia o ďalšom neposudzovaní podporený konkrétnymi osobitnými zákonmi, ktoré by odôvodňovalo takýto výrok a to zo žiadneho hľadiska, ktoré predpokladajú kritériá podľa prílohy č.10 k zákonu EIA a preto nebolo rozhodnuté v zmysle §29 ods.3 zákona EIA – teda na základe primeraného použitia týchto kritérií.**

- f) Výrok rozhodnutia musí byť jednoznačný, zrozumiteľný, určitý a vykonateľný; to podmienky napadnutého rozhodnutia (ktoré sú súčasťou výroku) nespĺňajú a preto je napadnuté rozhodnutie nezákonné aj pre nedodržanie všeobecných pravidiel týkajúcich sa výroku rozhodnutia v zmysle §46 Správneho poriadku; je svojvoľné a arbitrárne v zmysle čl.2 ods.2 Ústavy SR.

Podľa §11 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. (<https://www.slov-lex.sk/pravne->

[predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-11](https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-11)) nesmie byť územie zaťažované nad zákonom prípustnú mieru.

Podľa §12 zákona o životnom prostredí (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-12>) „(1) Prípustnú mieru znečisťovania životného prostredia určujú medzné hodnoty ustanovené osobitnými predpismi; tieto hodnoty sa určia v súlade s dosiahnutým stavom poznania tak, aby sa neohrozovalo zdravie ľudí a aby sa neohrozovali ďalšie živé organizmy a ostatné zložky životného prostredia. (2) Medzné hodnoty sa musia určiť s prihliadnutím na možné kumulatívne pôsobenie alebo spolupôsobenie znečisťujúcich látok a činností.“

Rozhodnutie neobsahuje vyhodnotenie prípustnosti predmetného zámeru podľa prahových hodnôt podľa osobitných zákonov, ktoré by sa aplikovali na kritériá podľa prílohy č.10 k zákonu EIA. **Keďže podstatou rozhodnutia zo zisťovacieho konania je vyhodnocovanie kritérií podľa prílohy č.10 k zákonu EIA, rozhodnutie musí obsahovať nielen identifikáciu konkrétnych kritérií, ktoré úrad považoval za kľúčové pre svoje rozhodnutie ale musí obsahovať aj správnu úvahu o tom, ako vyhodnocoval prípustnosť zámeru s ohľadom na prahové hodnoty podľa osobitných zákonov. Uvedené náležitosti nie sú súčasťou rozhodnutia.**

Napadnuté rozhodnutie neidentifikovalo ani len najvýznamnejšie negatívne a pozitívne environmentálne vplyvy, nevyhodnotilo ich mieru a intenzitu.

- g) Podľa §17 zákona o životnom prostredí (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17>) „(1) Každý je povinný, predovšetkým opatreniami priamo pri zdroji, prechádzať znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia a minimalizovať nepriaznivé dôsledky svojej činnosti na životné prostredie. (2) Každý, kto využíva územia alebo prírodné zdroje, projektuje, vykonáva alebo odstraňuje stavby, je povinný také činnosti vykonávať len po zhodnotení ich vplyvov na životné prostredie a zaťaženie územia, a to v rozsahu ustanovenom týmto zákonom a osobitnými predpismi. (3) Každý, kto hodlá zaviesť do výroby, obehu alebo spotreby technológie, výrobky a látky, alebo kto ich hodlá dovážať, je povinný zabezpečiť, aby spĺňali podmienky ochrany životného prostredia a aby v prípadoch ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi boli posúdené z hľadiska ich možných vplyvov na životné prostredie.“

Podľa §2 písm.d zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-2.pismeno-d>) je účelom zisťovacieho konania aj „určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia.“

Podľa §29 ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-13>) „Výroková časť rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní, okrem náležitostí ustanovených všeobecným predpisom o správnom konaní, obsahuje určenie, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena má posudzovať podľa tohto zákona. Ak ide o rozhodnutie, v ktorom sa určilo, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena nepodlieha posudzovaniu podľa tohto zákona, výroková časť rozhodnutia obsahuje aj podmienky, ktoré eliminujú alebo zmiernujú vplyv na životné prostredie.“

Napadnuté rozhodnutie neidentifikovalo ani len najvýznamnejšie negatívne a pozitívne environmentálne vplyvy, nevyhodnotilo ich mieru a intenzitu (viď predchádzajúci odvolací bod) a preto nemohlo ich nielen vyhodnotiť ale nemohlo ani určiť účinné a funkčné environmentálne opatrenia, ktorými by sa tieto negatívne vplyvy zmiernovali.

Tým je rozhodnutie nezákonné ako z formálneho pohľadu, nakoľko boli porušené povinnosti §20a zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-20a>), t.j. nebola uvedená úvaha opodstatnenosti a účelnosti uložených podmienok a teda nebol ani naplnený účel a cieľ zisťovacieho konania podľa §2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-2.pismeno-d>).

Rozhodnutie je však nezákonné aj z teleologického (funkčného) hľadiska nakoľko uložené podmienky nespĺňajú cieľ, účel a zmysel podmienok rozhodnutia zo zisťovacieho konania. Určené podmienky rozhodnutia nespĺňajú charakteristiku zmierňujúcich opatrení ani podľa §29 ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-13>) ani zmierňujúcich opatrení podľa §17 ods.1 zákona o životnom prostredí (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17.odsek-1>).

Určené právne povinnosti sú tak len nekvalifikovaným uvedením arbitrárnych povinností, ktorých jediným účelom a cieľom je iba ich formalistické uvedenie v rozhodnutí bez toho, aby bol preukázaný ich účel zmierňovania negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti a či bez toho, aby sa preukázal ich akýkoľvek environmentálny prínos. Niektoré povinnosti sú len určením ďalšieho zisťovania stavu a vplyvov na životné prostredie v nasledujúcich povoľovacích konaniach, čo len potvrdzuje nezákonnosť rozhodnutia, lebo ich vykonanie malo byť predmetom práve zisťovacieho konania.

Formalizmus ich uvedenia spočíva aj v tom, že sú doslovným odpisom pripomienok doručených príslušnému úradu.

- h) **Predmetom konania neboli (okrem nulového variantu) aj dva odlišné realizačné varianty, ktoré by sa od seba líšili rôznou intenzitou a kvalitou vplyvov na životné prostredie tak ako predpokladá §22 ods.6 zákona EIA** (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-22.odsek-6>). Namietame upustenie od variantného riešenia, ktoré má byť výnimočné; avšak stalo bežnou praxou, ktorej cieľom je liberovať navrhovateľa od environmentálnej zodpovednosti v zmysle §27 ods.1 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. Projekt je možné plánovať v inom dispozičnom riešení či s prijatím lepších a viacerých zmierňujúcich opatrení. Úrad neuviedol dôvody, na základe ktorých dospel k názoru, že je upustenie od variantnosti je výnimočným a v danom prípade nezbytným riešením; úrad v odôvodnení uvádza, že zhodnotil argumenty navrhovateľa uvedené v žiadosti, tieto dôvody v rozhodnutí uvádza ale neuvádza svoje vlastné vyhodnotenie opodstatnenosti takýchto argumentov. Rozhodnutie o upustení od variantného riešenia je preto arbitrárne a svojvoľné, ktorého jediným účelom je umožniť navrhovateľovi vyhnúť sa environmentálnej zodpovednosti a ďalším právnym povinnostiam v tomto smere. Okresný úrad porušil ustanovenia poslednej časti §3 ods.1 Správneho poriadku ako aj poslednej vety §47 ods.3 Správneho poriadku; porušil účel ale aj znenie §22 ods.6 zákona EIA. V konečnom dôsledku nebol dodržaný účel a cieľ konania EIA v zmysle zákona EIA.

Na podporu týchto tvrdení odkazujeme na rozsudok Krajského súdu Bratislava sp.zn. 1S/295/2017 (https://www.slov-lex.sk/vseobecne-sudy-sr/-/ecli/ECLI-SK-KSBA-2018-1017202045_5), ktorého argumentácia je obdobná.

- i) Je dôležité zdôrazniť, že v správnom konaní sa neuplatňuje princíp rýchlosti rozhodovania (ten sa uplatňuje až v správnom súdnictve) ale uplatňuje sa princíp efektívnej správnosti rozhodovania; t.j. že sa má rozhodnúť vecne správne, s použitím vhodných dôkazných prostriedkov, s preferenciou zmiernosti medzi účastníkmi konania a to všetko s čo najmenším obťažovaním účastníkov. Všetky zložky boli rozhodnutím prvostupňového orgánu porušené.

Rýchlosť konania nie je súčasťou hospodárnosti konania podľa §3 ods.4 správneho poriadku; rýchlosť konania je vymedzená procesnými lehotami stanovenými zákonom pre úrad (§49 správneho poriadku: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1967/71/20180901.html#paragraf-49>). Stalo sa nebezpečnou a nesprávnou praxou, že úradníci alibisticky prenášali plnenie svojich povinností pre rozhodovanie v lehotách na účastníkov konania tak, že nerozhodovali vecne a zákonne, ale sa len alibisticky vo vzťahu k ich zákonným povinnostiam; v právnom jazyku nesprávne subsumovali rýchlosť rozhodovania pod nesprávne ustanovenie správneho poriadku. Iným slovom, „cenou“ za dodržanie lehoty úradu pre rozhodnutie podľa §49 správneho poriadku je porušenie zásady správnosti a hospodárnosti konania podľa §3 ods.4 správneho poriadku; ešte inak: dôsledky nesprávneho rozhodovania takýmto procesným spôsobom prenáša na účastníkov

- j) Združenie domových samospráv bolo obeťou diskreditačnej antikampane ministra hospodárstva, ktorý o ZDS a jeho predsedovi verejným spôsobom rozširoval nepravdivú informáciu o údajnom korupčnom či inak spoločensky nebezpečnom správaní ZDS a na tento účel podal trestné oznámenie a to s cieľom eliminovať našu činnosť a zároveň ju politicky využiť na elimináciu ekologických spolkov z procesov EIA. Vyšetrovateľ toto trestné oznámenie odmietol s tým, že ZDS ani jeho predseda nekonal nič trestné ani inak nezákonné:

„Z celého dokazovania nebol zistený jediný dôkaz, ktorý by preukazoval také konanie ZDS a/alebo jeho predsedu, ktoré by potvrdzovali údajné podozrenia. V prípade predsedu Združenia domových samospráv, o. z. sa jedná o realizáciu jeho práva, ktoré mu je zákonom dané, a k jeho domáhaniu sa, ani k jeho zneužitiu nedochádza sa podmienok vyhrážania sa alebo uvádzanie do omylu. Všetci partneri Združenia domových samospráv vypovedali zhodne, že sa členmi občianskeho združenia stali dobrovoľne, členský poplatok uhrádzajú taktiež dobrovoľne, členstvo si pochvaľujú. Subjekty, ktoré podali podnet na MH SR v konaní vypovedali, že štatutárny orgán Združenia domových samospráv, o. z. ani žiadna iná osoba vystupujúca v mene Združenia domových samospráv od nich finančné príspevky nežiadala, spoločne konštatujú, že Združeniu ide a vždy išlo len o ekologický rozmer. Sťažovali sa však na neefektivitu a nízku kvalitu výkonu štátnej správy, ktorú v dôsledku diskreditačnej antikampane prisudzovali nesprávne ZDS a/alebo jeho predsedovi.“

Toto rozhodnutie vyšetrovateľa je teda ipso facto lustračným vysvedčením o vysokom štandarde zákonných a etických princípov uplatňovaných ZDS a súčasne ho v ZDS pokladáme za morálny dôvod oveľa dôraznejšej, dôslednejšej, väčšej a intenzívnejšej snahy v našich cieľoch, snahách a našej činnosti. Aj v tomto smere uplatňujeme princíp Lead by Example: ak sme my úspešne podstúpili tento inkvizitický proces, kladie nás to do čela o snahy očistiť Slovensko: v jej doslovnom aj symbolickom význame. Environmentálnou snahou sa snažíme o čistejšie a zelenšie Slovensko a vysokým etickým štandardom sa snažíme o morálnu obnovu Slovenska a slušnejšie Slovensko, ku čomu sa stále hlásime. V tejto snahe nemienime poľaviť. Každý, kto to myslí so Slovenskom a životným prostredím úprimne a čestne, je vítaným partnerom a radi s ním budeme spolupracovať; o iných nemáme záujem.

Žiadame však aj úrad, aby v zmysle čl.3 ods.2 a ods.4 Aarhuského dohovoru (shorturl.at/BGJNT) si splnil svoju povinnosť a uviedol úvahy, ktorými si Slovenská republika prostredníctvom svojich okresných úradov splní uvedené povinnosti aj v tomto konkrétnom prípade a teda uvedie také úvahy, ktoré uľahčia činnosť ekologických aktivistov do ďalších fáz povoľovacích konaní a realizácie projektu.

Podľa §59 ods.1 Správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Vzhľadom na konštatované pochybenia v predmetnom konaní žiadame, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie zrušil podľa §59 ods.3 Správneho poriadku a vec vrátil na nové zisťovacie konanie. Toto odvolanie má podľa §55 ods.1 Správneho poriadku odkladný účinok.

- Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí.
- S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme.
- Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme nezasielať.
- Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk.

- **Zásady Integrity konania ZDS:** <https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/>

- **Environmentálne princípy činnosti ZDS:** <https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-zds/>

ZDS je inštitúciou, ktorá zasvätila svoju činnosť dôslednej ochrane životného prostredia a jeho neustáleho zlepšovania. Snaží sa o faktické zlepšovanie životného prostredia komunikáciou a osvetou medzi všetkými, kto do neho zasahuje ale zasadzuje sa aj o právnu ochranu životného prostredia účasťou v povoľovacích konaniach (<https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=FD287398550734C849BF16BBBA89>), kde je neštátnym kontrolórom vecnej a právnej správnosti rozhodnutí úradov t.j. aby úrady rozhodovali tak, že ďalší socio-ekonomický rozvoj je v symbióze s rozvojom a ochranou životného prostredia, čím sa snaží o Zelenú transformáciu Slovenska ako súčasť európskej Zelené transformácie (https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transition_sk).

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS <https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in>, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

S pozdravom,

--

Združenie domových samospráv

Marcel Slávik, predseda

sídlo: Rovnianska 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava

office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava

+421 907 901 676

www.samospravydomov.org

www.climaterealityproject.com